

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Общинска администрация
Ямбол

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Ямбол

2014 - 2016

Програмата е приета с решение на тридесет и осмото заседание,
точка № 5
от сесия на Общински съвет Ямбол, проведена на 31.07.2014г.

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Ямбол 2014г. – 2016г.

Настоящата Програма се изготвя на основание чл.40, ал.1 от Закона за защита на животните

През 2008г. Народното събрание прие Закон за защита на животните (ЗЗЖ). Този закон вменява на общините редица права и задължения по контрола на защитата и хуманното отношение към животните и третирането на домашните и безстопанствените кучета. Закона за защита на животните е в сила от 31.01.2008г. и съгласно чл.40, ал.1 – Общински съвет приема Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета и предвиждат средства за изпълнението ѝ, с оглед трайно решаване на проблема.

Основните цели на настоящата Програма са чрез комплекс от мерки да се овладее популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Ямбол, като се гарантира здравето на хората и безопасността на градската среда.

Сред задачите на Програмата са: поетапно редуциране броя на безстопанствените кучета до окончателното им настаняване в приюти, контрол върху отглеждането на домашни кучета, намаляване до минимум рисковете от разпространение на болести и стимулиране на гражданската активност, при решаване на поставените проблеми.

I. Нормативна база

При поставяне на целите и набелязване на конкретни мерки, относно разглежданата проблематика, в настоящата Програма са взети под внимание препоръки и изисквания на:

1. Международно законодателство, световни практики и препоръки:

• **Европейска конвенция за защита на животните компаньони - Ратифицирана със закон, приет от XXXIX Народно събрание на 15.04.2004г. - ДВ, бр. 34 от 2004г. в сила за Република България от 01.02.2005г.**

Когато една страна прецени, че броят на бездомните животни представлява проблем за нея, тя трябва да предприеме необходимите законодателни мерки за намаляване на броя им по начин, който не причинява ненужна болка, страдание или стрес. Тези мерки трябва да бъдат съобразени със следните изисквания: - ако бездомните животни трябва да бъдат залавяни, това да става с причиняване на минимум физическа или психическа болка, съобразено с природата на животните; независимо дали бездомните животни ще бъдат приютявани или убивани, трябва да бъде съобразено с принципите заложиени в Конвенцията. При трайната идентификация на животните да се причиняват само леки и моментни болки, страдания или страх, като идентифицирането е придружено с вписване на номер, както и името и адреса на собствениците. Намаляване на непланираното развъждане, като се насърчава стерилизацията на животните. Насърчаване на населението, при намиране на скитащо животно да сигнализират компетентните власти.

- **Извлечения от научни студии на Световната здравна организация върху контрола на популация на кучетата.**

Световна здравна организация, Експертен комитет по беса, осми доклад, Женева 1992, Серия № 824 – Стр. 30 – изследване, проведено от Световната здравна организация между 1981 – 1988г. в рамките на AGFUND/WHO проект за контрол над беса по хората и кучетата (при които безстопанствените кучета са заловени и хуманно убити) са неефективни, както и скъпо струващи. **Стр. 31** – няма доказателство отстраняването на кучета някога да е имало значим ефект, върху плътността на популацията или разпространението на беса. Възпроизвеждаемостта на кучетата е толкова голяма, че дори и най – високите регистрирани степени на отстраняване, лесно се компенсират от съответно увеличената степен на оцеляване.

Стр. 59 – признати са три практически метода за регулиране на кучешката популация: ограничение на движението, въздействие върху средата и контрол над възпроизвеждането.

Световна здравна организация, Консултация върху приложимостта на глобален контрол и елиминиране на градския бяс, Женева 11-13 Декември 1989, VPH/93.116. Стр.5 – Сред петте базисни елемента на всяка програма за контрол на градския бяс по кучетата (силна ваксина, масова ваксинация, регулиране на кучешката популация, лабораторна диагностика и епидемиологично наблюдение) ефективната ваксинация е от решаващо значение. **Стр.9** – В сравнение с кампаниите за ваксинация, кампаниите за елиминация на кучета са изключително безрезултатни.

- **Закон № 3170 на Република Гърция – (Държавен вестник на Р. Гърция бр. 191 от 29 юли 2003г.).**

Чл.7 Събиране на бездомни кучета – Отговорни за събирането на бездомните кучета са общините. Събирането на бездомните кучета може да се извърши и от дружества за защита на животните, ако те притежават необходимото оборудване и помещения, в сътрудничество със съответната община. Общините също така се грижат екипите за събиране на бездомни кучета да се състоят от хора с подходящо обучение и опит в залавянето на животни и техники за третирането им. Забранява се малтретирането на бездомни животни по време на тяхното залавяне и третиране. Екипите за събиране на бездомни кучета се ръководят и контролират от ветеринарен лекар, който се определя от ветеринарната дирекция на съответната областна управа. Кучетата, които се събират, се настаняват в приюти за бездомни животни. За изграждането и функционирането на тези приюти в частни или други имоти, се грижат общините или дружествата за защита на животните.

- **Методи за маркиране на кучета и котки** – инструкция за персонала на WSPA и на членуващите дружества – Цел: маркировката е жизненоважен инструмент в контрола върху популациите от кучета и котки. При всяка интервенция, целяща контрол върху популациите, значението на ефикасното маркиране на кучетата и котките не може да се омаловажи. Маркировката на домашните животни значително намалява вероятността те да станат бездомни, особено когато маркировката е свързана с регистрацията като част от успешно приложена система за регистрацията. На второ място подходящата система за маркировка е съществен компонент на програмите, с които се контролира популацията на бездомните животни – създават се условия да бъдат разпознавани животните преминали през програми, напр. – стерилизация, ваксинация. Маркирането е основен инструмент за връщане на изгубени животни на техните собственици, като по този начин се намалява броят на животните в приютите. Маркирането позволява да се посочи правилно кой носи отговорност за поведението на дадено животно, например при нападение на куче.

2. Национално законодателство. Добри практики:

- **Закон за защита на животните** – в сила от 31.01.2008г., обн. ДВ, бр.13 от 08.02.2008г. - Чл. 1. (1) Този закон урежда защитата на животните и механизмите

за нейното осъществяване. (2) Защитата на животните се изразява в опазване на техния живот, здраве и добро състояние, предпазването им от нехуманно, жестоко и особено жестоко отношение, осигуряване на подходящи грижи и условия за живот, съобразени с техните физиологични и поведенчески особености. Чл. 40. (4) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2011 г.) Ветеринарномедицинските манипулации на безстопанствените кучета се осъществяват в регистрирани подвижни или стационарни амбулатории от общините или организациите за защита на животните. (6) (Предишна ал. 5, доп. - ДВ, бр. 92 от 2011 г.) Организациите за защита на животните, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, участват при изготвянето и могат да участват при изпълнението на програмите за овладяване популацията на безстопанствените кучета.

- **Закон за ветеринарномедицинската дейност** – в сила от 02.05.2006г, обн. ДВ бр. 87 от 01.11.2005г. - Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с осъществяването, управлението и контрола на ветеринарномедицинската дейност, и въвежда принципите на ветеринарното законодателство на Европейския съюз и Световната организация за здравеопазване на животните (СОЗЖ).

- **Правилник за прилагане на Закона за ветеринарномедицинската дейност** – Обн. ДВ. бр. 55 от 07.07.2000г. – Чл. 1 С правилника се уреждат условията и редът за прилагане на Закона за ветеринарномедицинската дейност.

- **Наредба № 23 от 17 май 2002г. за профилактика и борба с болестта бяс при животните** – издадена от Министерство на земеделието и храните, Обн. ДВ бр. 55 от 4 юни 2002г. – Според чл.1 с тази наредба се определят: 1. мерките за предпазване, ограничаване и ликвидиране на болестта бяс при животните; 2.методите за диагностика на заболяването; 3. задълженията на ветеринарномедицинските органи и на физическите и юридическите лица при прилагане на мерките и методите по т.1 и т.2.

- **Наредба № 39 от 1 декември 2008г. за условията за отглеждане на животни компаньони, съобразени с техните физиологически и поведенчески особености** - издадена от Министерство на земеделието и храните, Обн. ДВ, бр.1 от 06.01.2009г. Чл. 1 – С тази наредба се уреждат редът, начинът и условията за отглеждане на животни компаньони, съобразени с техните физиологически и поведенчески особености. В принципите за отглеждане на животни компаньони е заложено, че всеки който отглежда или се грижи за животни компаньон е отговорен за неговото здравословно състояние. Необходимо е да потърси информация и съвети от специалисти, относно особеностите при отглеждането и необходимите условия, които трябва да се осигурят на животното компаньон, съобразно неговия вид, порода, възраст и физиологично състояние. В чл.10 от Наредбата е посочено, че ако поради различни причини лицето, което се грижи или отглежда животни компаньон не е способно да се грижи за него, е длъжно: 1. да му потърси нов дом и собственик; 2. да потърси съдействие от НПО, или 3. да го предаде в приют.

- **Наредба № 41 от 10 декември 2008г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни** – в сила от 01.07.2009г., Обн. ДВ,бр.1 от 06.01.2009г., издадена от Министерство на земеделието и храните. Чл.102 „Приюти, в които се настаняват безстопанствени кучета и/или котки, **МОЖЕ** да извършват и дейности, съгласно чл. 47, ал. 1 и 3 от ЗЗЖ – кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, маркировка и връщане на животните по местата, от които са взети“. В Наредбата подробно са описани условията, на които трябва да отговарят приютите за безстопанствени животни, изискванията към помещенията за настаняване, транспортните средства за превоз на животни, водене на необходимата документация, условията към персонала в приюта, грижите, необходими за животните, редът за намиране на нови стопани за животните и др.

- **Наредба № 42 от 12 декември 2008г. за изискванията към ветеринарните лечебни заведения и видът и обемът на ветеринарномедицинската дейност, която може да се извършва в тях** – в сила от 06.01.2009г., Обн. ДВ, бр.1 от 06.01.2009г., издадена от Министерство на

земеделието и храните. В този нормативен документ са описани изискванията към ветеринарномедицинските лечебни заведения. В чл.6 са посочени видът и обемът на ветеринарномедицинската дейност, която може да се извършва във ветеринарна амбулатория и ветеринарна клиника. Задължително изискване, съгласно чл.7, ал.2 от Наредбата е „... В една ветеринарна клиника трябва да упражняват ветеринарномедицинска дейност не по – малко от двама ветеринарни лекари“.

3. Местна нормативна уредба:

- Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цените на услугите на територията на Община Ямбол – приета с реш. XV-3/26.10.2012г. на ОбС - Ямбол, изм. - реш. XVI-7/19.12.2012г., изм.-реш. XIX-2/15.02.2013г.

II. Анотация

1. Описание на проблема

В последните години проблемът с безстопанствените кучета е тема на разговор, в който вземат участие специалисти, местна власт и природозащитни организации. Намирането на ефективен модел и липсата на единомислие за справяне със ситуацията води до безизходица. Нарастване броя на безстопанствените кучета през последните години води до рискове за здравето на хората и поставя под съмнение европейския облик на градовете и хуманното отношение спрямо животните.

Скитащите и безстопанствени кучета са сериозен проблем за обществото, както в здравен, така и в социално – икономически аспект.

- **Здравни рискове за хората:**

- безстопанствените кучета могат да бъдат преносители на болести опасни за човека – бяс, тения, бруцелоза и др.;
- безстопанствените кучета са основен фактор за разпространение на кърлежопреносими инфекции;
- регистрирани са случаи на ухапване на хора от кучета.

- **Създаване на дискомфорт на населението:**

- през нощта, шумът създаван от животните смущава гражданите;
- много хора се страхуват от кучета;
- животните са една от причините за замърсяване на градската среда;
- тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, обичащи животните.

- **Тежко положение на безстопанствените кучета:**

- много от безстопанствените животни са обект на посегателство и тормоз от страна на гражданите;
- много от кучетата страдат от различни болести, студ и глад.

- **Икономическа ефективност:**

- нерегулярните мерки, предприемани до момента от общините са свързани с много разходи, а същевременно не са постигнати реални резултати и се създава социално напрежение.

2. Причини за възникване на проблема

- липса на адекватно и цялостно законодателство – няма ясни граници за добра координация в действията на БАБХ, общините и неправителствените организации за защита на животните;
- липса на контрол върху популацията на домашните кучета – популацията на безстопанствените кучета е свързана с домашните кучета и липсата на контрол за тяхното размножаване, както и изоставянето им от собствениците;
- изоставяне на кучата – временно ползване на кучетата за пазачи на вили, гаражи, строежи и други имоти;
- липса на хуманно образование, относно отношението и грижите, от които се нуждаят животните – собственикът не е подготвен за проблемите, възникващи при отглеждането на куче и при възникване на трудност може

да го изостави; липса на адекватни санкции и контрол върху собствениците на домашни кучета.

3. Популация на безстопанствените кучета

Една от главните причини за увеличаващата се популация от бездомни кучета е липсата на контрол на домашните кучета, по отношение неконтролираното размножаване. Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 2 пъти в годината, средно от 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко нежелани поколения - домашни кучета са в състояние за кратко време да увеличат броя на безстопанствените кучета. Стопаните на домашни животни не осъзнават, че ако тяхното женско куче има поколение, то отговорността по отглеждането, изхранването, намирането на стопанин е тяхна грижа. Така на „входа“ на популацията на безстопанствените кучета, стоят изоставените от собствениците си кучета или тяхното нежелано потомство. Популацията се попълва и от изгубени или избягали домашни кучета. Всички тези фактори, формират „популацията на безстопанствените кучета“, която при неефективни мерки се поддържа максимална, според естествените природни закони.

Основните фактори, определящи наличието на бездомни кучета в дадено населено място се свеждат най-общо до три условия, предлагащи се в средата: наличието на хранителен ресурс, вода и подслон. Установено, е че съществуват максимален брой животни, живеещи на дадена територия, зависещи от наличното количество храна, вода и подходящо убежище срещу времевите условия и други животни, т.нар. „носец капацитет на средата“. Отделните индивиди на тази площ варират, но размерът на популацията остава относително постоянен, тъй като на „входа“ се регулира от новородени и изоставени животни, а на „изхода“ от напусналите популацията, поради естествена смърт, намиране на дом, настаняване в приют или евтаназия. Крайният брой на безстопанствени кучета винаги достига до „носец капацитет на средата“, т.е. ще се наблюдава временно намаляване на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване - един цикличен и непрестанен процес.

При отчитане на основните фактори, определящи наличието на безстопанствени кучета, относително рискови, могат да се посочат районите, в които:

- не е предложено добро решение с битовите отпадъци;
- съществуват хранителни отпадъци, които целенасочено се осигуряват от гражданите;
- съществуват условия за задържане на застояла вода;
- съществуват порутени и изоставени постройки.

Животните се заселват на места, където има изхвърлени и задържани отпадъци. Именно изхвърлената храна на открито се явява обща характеристика на районите, в които има висока популация на бездомни животни. Проблемът се засилва и от ниската култура при отглеждането на домашни животни.

Ефективни методи за установяване на контрол върху кучешката популация:

- прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на неагресивните безстопанствени кучета и връщането им по обитаваните от тях места с редовен ветеринарномедицински надзор;
- регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното изоставяне на нежелано потомство.

Особено важно е да се осъзнае, че бездомните животни са плод на нашата безотговорност.

За решаването на проблема с безстопанствените животни са необходими единна цел, координация и комуникация.

III. Съществуващо положение.

Дейности извършвани през последните години

В периода от 2008г. до декември 2013г. на територията на Община Ямбол са заловени и обработени 2364 броя безстопанствени кучета. В същият период дейността по намаляване популацията на безстопанствените кучета е извършвана въз основа на сключени договори за изпълнение на възложена обществена поръчка за предоставяне на услуга, с предмет – „Намаляване популацията на безстопанствени кучета на територията на Община Ямбол“. Заловените безстопанствени кучета са настанявани в общинския приют за безстопанствени животни, находящ се на ул. „Ямболен“, регистриран с удостоверение № 1459/16.12.2010г., като в приюта са създадени хуманни условия за престоя на влезлите там кучета.

За осъществяване целите на Програмата и отчитане на резултатите от предвидените в нея мерки, е целесъобразно да се извърши преброяване на безстопанствените кучета в Ямбол при стартирането на Програмата и в края на нейния срок.

IV. Мерки за овладяване на популацията на безстопанствените кучета.

- Система за регистрация и контрол на домашни кучета
- Организация на работния процес в Общински приют за безстопанствени животни – Ямбол
- Образователна и информационна дейност, съвместна работа с ветеринарни лекари, НПО, медии граждани
- Варианти

V. Начини за изпълнение на предвидените мерки.

- Система за регистрация и контрол на домашните кучета.

За успешното изпълнение на Програмата е необходимо да се разполага с точна информация, както за броя на безстопанствените кучета, така и за броя на домашните кучета на територията на общината. Често пъти нежеланите животни са потенциално скитащи по улиците такива.

Разполагайки с регистър с база данни, осъществяването на контрол по спазване на изискванията на ЗЗЖ, спрямо собствениците на кучета ще бъде значително завишен и по – ефективен. Значително ще се повиши и събираемостта на „такса за притежаване на куче“.

- Ветеринарна регистрация – съгласно чл. 174 от ЗВМД. При навършване на 6 – седмична възраст собствениците на домашно кучета, регистрират своя домашен любимец при ветеринарен лекар, който упражнява ветеринарномедицинска практика, за издаване на ветеринарен паспорт на кучето, ваксинация и обезпаразитяване. В електронна база данни лекарят попълва данни за кучето и собственика. Ветеринарният лекар изпраща ежемесечно данни от ветеринарномедицинския паспорт на регистрираното кучето до ОДБХ и съответната община. При неспазване на това изискване, ветеринарният лекар се наказва с глоба по ЗЗЖ.

Не се допуска преглед на домашно куче при ветеринарен специалист, ако неговият собственик не представи документ за платена „такса за притежаване на куче“.

- Административна регистрация – извършва се в съответната общинска администрация по местоживеене на собственика на кучето. Изисква се от собственика след издаване на ветеринарномедицински паспорт да го представи в общинска администрация за извършване на регистрация, заплащане на „такса за притежаване на куче“, освен в случаите когато кучето не е освободено от заплащане на такса“.

Контролът върху домашните кучета е необходим и за преодоляване и на друг сериозен проблем – кучетата - скитащи или домашни са основен приносител на редица зарази, болести и инфекции.

По данни на МДТ при Община Ямбол на територията на общината за периода 2008г.-2013г. са регистрирани 380 домашни любимци, което най-вероятно не съответства на реалния брой домашни любимци. Една от главните причини за това е непознаването на нормативните документи от собствениците. Приходите от събрани такси за притежаване на куче постъпват в общинския бюджет и се използват за мероприятия, свързани с намаляване броя на безстопанствените кучета.

Мерки за регистрация: Създаване на база данни в Община Ямбол с имената на собствениците на кучета – домашни, ловни, чрез предоставяне на данни от ветеринарните лекари, практикуващи на територията на Община Ямбол.

• Организация на работния процес в „Общинския приют за безстопанствени животни – Ямбол.“

Общинският приют за безстопанствени животни е собственост на Община Ямбол. Работещите в него са служители на Община Ямбол, с конкретни длъжностни характеристики и са подчинени на кмета на общината. Обектът се стопанисва от общината. Ветеринарномедицинското обслужване на животните, настанени в ОПБЖ – Ямбол и по Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Ямбол се извършва от ветеринарно лечебно заведение, с което Община Ямбол има сключен договор. За обслужването на ОПБЖ са назначени служители, с конкретни длъжностни характеристики – за залавяне и грижа за животните. Грижите за животните в приюта, поддържането и хигиенизирането на обекта се извършва от служителите в приюта.

При сигнали за наличие на трупове на умрели кучета, екип на приюта посещава посочения адрес в рамките на деня, в който е постъпил сигналът. Екипът на приюта е със специално отличително работно облекло, защитни ръкавици, плътни чували, МПС.

Залавянето на кучета се извършва при: подадени сигнали и жалби; по график; при подадени сигнали за инциденти с агресивни животни. Залавянето на кучетата се извършва по начин и при условия, които гарантират здравето им и с минимално страдание, при стриктно спазване изискванията на ЗЗЖ. При залавянето на всяко куче се поставя временен нашийник с идентификационен номер.

Транспортирането до приюта на заловените кучета се извършва със специално оборудвано и обозначено моторно превозно средство, притежаващо лиценз от ОДБХ – Ямбол. МПС – то е с отличителен надпис и изписан телефон за подаване на сигнали.

Екипите в ОПБЖ за залавяне и грижа за животните са преминали курс за обучение за защита и хуманно отношение към животните. Заловените от екипа на ОПБЖ кучета се настаняват в приюта, при спазване изискванията на ЗЗЖ.

Транспортираните до приюта заловени кучета се разтоварват от МПС, при спазване условията за хуманно отношение към животните. Кучетата се приемат в карантинно помещение, където се обезпаразитяват. На всяко куче се извършва преглед за идентификация за собственост и клиничен преглед, и ако е необходимо лабораторни изследвания, резултатите от които се вписват в амбулаторния дневник. Кучетата се обезпаразитяват външно и вътрешно, кастрират, ваксинират против бяс и маркират.

Данните за всяко куче се вписват в подробен дневник, заведен съгласно чл.44, ал.2 от ЗЗЖ, съдържащ: номер на нашийника; дата и място на залавяне; индивидуални белези на животното; дата и причини за напускане на приюта; името и адреса на собственика.

За по – голяма яснота, относно манипулациите на кучето, през целия престой в приюта в дневника се вписват и следните данни:

- данни от установяване на собственика
- резултати от клиничен преглед
- данни за проява на агресивност
- извършена кастрация, ваксинация за бяс, обезпаразитяване

- номер на клетката, в която се настанява в следствие
- дата на уведомяване на собственика, при наличие на данни за такъв
- върнато или не на собственика
- одомашнено по реда на чл.47, ал.2 от ЗЗЖ
- прието от лица по чл. 47, ал.3 от ЗЗЖ
- обстоятелства – смърт на животното / дата, причини, номер на протокол/
евтаназия / дата, причини, номер на протокол/

На доказано болните животни се оказва ветеринарномедицинска помощ.

За кучета с данни, че имат собственик (наличие на идентификационен медальон; микрочип; нашийник с данни за собственика и др.), управителят на приюта предприема мерки за издирване и уведомяване на собственика за местонахождението на кучето. При установяване на собственика до 3 работни дни от постъпването на кучето, управителят изпраща писмено уведомление до собственика на кучето с обратна разписка. За да получи обратно своето куче, собственикът е длъжен в 7 – дневен срок от получаване на уведомлението да се яви в ОПБЖ – Ямбол, където да предостави ветеринарномедицински паспорт на домашния любимец и да заплати разходите по престоя му в приюта. Ако в посоченият срок собственикът не се яви или не бъде открит, то кучето се предоставя на нов собственик по реда на чл.47, ал. 2 от ЗЗЖ или се настанява в приют на организация за защита на животните. При получаване на домашния любимец, собственикът подписва приемо – предавателен протокол.

За кучета с данни за домашни компаньони, но без информация за собственика, управителя в срок до 2 работни дни от настаняването на кучето в приюта, публикува в интернет страницата на Община Ямбол данни за животното. От датата на публикацията тече 7 – дневен срок за уведомяване на собственика. Ако в този срок не се яви доказан собственик на обявеното куче, то същото се кастрира и настанява в стационар за срок от 7 дни, с цел предоставяне на нов собственик по реда на чл.47, ал.2 от ЗЗЖ, и ако не е одомашнено в този срок се връща на мястото, от което е заловено.

Собствениците, могат да получат изгубените си кучета, които са били заловени от екипи и настанени в приюта, като уведомят управителя на приюта, представят необходимите документи, доказващи собственост и заплатят разходите по престоя на кучето в приюта и подписват приемо – предавателен протокол.

По време на престоя в приюта, кучетата се предоставят безвъзмездно на лица, които желаят да ги отглеждат като домашни любимци. За тази цел новият собственик подписва приемо - предавателен протокол, декларация за отглеждане на куче и предприема действия за регистрация по чл.174 от Закона ветеринарномедицинската дейност.

По време на престоя в индивидуалните клетки на приюта, кучета се предоставят освен на лица, които желаят да ги отглеждат в домашни условия, но и на граждани и организации за защита на животните, които желаят да се грижат за тях. В тези случаи кастрираните кучета се маркират, чипират, поставя им се постоянен нашийник с идентификационен номер и се връщат по местата откъдето са заловени, при условие, че гражданите или организациите за защита на животните са подписали декларация за спазване на изискванията по чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ. За тези случаи управителят на приюта издава ветеринарномедицински паспорт, който се предоставя на новия собственик на кучета; на лицето или организацията поели грижите за върнатото на улицата куче. В останалите случаи обработените кучета се връщат по местата на залавяне и са под контрола и грижите на общината.

Управителят на ОПБЖ – Ямбол поддържа регистър на кучетата по чл47, ал.3 от ЗЗЖ, който съдържа: дата и място на залавяне на животното, дата и място на което е върнато; дати на обезпаразитяване, кастрация и ваксиниране срещу бяс; отговорното по надзора лице или организация.

Не се допуска връщане на кучета в дворове на детски ясли и градини, училища, болници, в близост до площадки за игра на деца, летища и автомагистрала. Не се

допуска повторно залавяне на кучета с отличителни знаци, характерни за обработени кучета, освен в случаите за извършване на обезпаразитяване /на всеки три месеца/ или извършване на ежегодна реваксинация срещу бяс.

По време на престоя на кучетата в ОПБЖ – Ямбол им се осигурява достатъчно количество храна и вода.

Смърт и евтаназия на кучета в ОПБЖ – Ямбол:

При смърт на куче по време на транспортиране или по време на престоя на кучето в приюта, ветеринарният лекар съставя констативен протокол, в който посочва времето причината и/или диагнозата за смъртта.

Евтаназия на настанени в приюта кучета се допуска, съобразно разпоредбите на чл. 179 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, а именно: неизлечимо болни животни с необратими патологични изменения, причиняващи им болки и страдания; ограничаване и ликвидиране на заразна болест, която представлява опасност за живота и здравето на хората или животните; животни, чието агресивно поведение представлява опасност за живота и здравето на хората или животните. При назначаване на евтаназия ветеринарният лекар съставя индивидуален протокол, който съдържа основанията за прилагането ѝ. Протоколът се подписва от ветеринарният лекар, управителя на приюта и трето лице. Трето лице може да бъде представител на неправителствена организация за защита на животните, предоставили документи отговарящи на изискванията на ЗЗЖ, а именно документ за регистрация по ЗЮЛНЦ и устава на организацията. При невъзможност или отказ за присъствие на трето лице от организация за защита на животните и необходимост от назначаване на евтаназия, индивидуалните протоколи ще се подписват от трето лице – служител на приюта, който отговоря за защита и хуманното отношение към животните, упълномощен със Заповед на Кмета на община Ямбол.

Ветеринарномедицинска документация в ОПБЖ – Ямбол:

дневник; регистър; амбулаторен дневник; транспортен документ за улов и за връщане на куче; писмено уведомление до собственика на куче; стойност на престоя на куче в приюта /ценоразпис, поставен на видно място в приюта/; декларация за спазване изискванията по чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ; ветеринарномедицински паспорти на настанените в приюта кучета; констативни протоколи при смърт на куче; индивидуални протоколи за назначена евтаназия; протокол за получаване на собствено куче; протокол за одомашняване/ осиновяване на куче от ОПБЖ – Ямбол; протокол за предоставяне на собствено куче; дневник за инструктаж; регистър за получени сигнали; дневник за посетители на приюта; дневник за хранене; дневник за провеждане на дезинфекция; информация – отчет до общината, относно чл. 174 от ЗВМД, при придобиване от нов собственик; информация – отчет по чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ, относно върнатите по места кучета, от които са заловени.

На видно място в приюта се поставят Правилникът за работа на ОПБЖ – Ямбол, ценоразпис, инструктаж за работа, график за посещения от външни лица.

• Съвместна работа с ветеринарни лекари, регистрирани на територията на общината:

Необходимо е пълно съдействие от страна на лицензираните ветеринарни лекари на територията на общината за стриктно изпълнение на задълженията по чл. 174, ал. 4 от ЗВМД – да изпращат в общината ежемесечна информация за регистрираните от тях кучета. При преглед на домашно куче да изискват от собственика квитанция за „платена такса за притежаване на куче“ или документ, че кучето е освободено от заплащане на такса. Ветеринарните лекари са специалисти, които най – компетентно могат да запозная и информират собствениците на кучета с особеностите на вида, ангажиментите, които трябва да изпълняват, също така какво представлява кастрацията, че кастрираните кучета се освобождават от „такса за притежаване на куче“, че кастрацията удължава живота на кучето.

• **Кампании за осиновяване на кучета:**

Законът за защита на животните регламентира безвъзмездното получаване на кучета, настанени в общински приюти от лица, които желаят да отглеждат кучето в домакинство.

При добре организирани кампании, може да се очаква голям брой одомашнени кучета, а също така и привличане на съмишленици, подпомагащи работата на ОПБЖ – Ямбол. В резултат от тези кампании се очаква и повишаване на гражданската активност и отговорност към безстопанствените кучета.

VI. Участници в изпълнение на програмата

Местна власт

Общински съвет – приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета на територията на община Ямбол и предвижда средства за изпълнението ѝ, съгласно чл. 40 от Закона за защита на животните.

Общинска администрация – организира изпълнението на програмата и ежегодно внася отчет за изпълнението ѝ пред директора на БАБХ, осъществява контрол върху работата на ОПБЖ – Ямбол, контрол за спазване изискванията за защита на животни в приюта, събира местната такса за притежаване на домашно куче, осъществява контрол върху собствениците на домашни кучета, приема писмени сигнали и жалби от граждани и организации - извършва проверка и на база проверка се изготвя констативен протокол.

Общински приют за безстопанствени животни – Ямбол - приема писмени сигнали и жалби от граждани и организации, извършва улов на скитащи и безстопанствени кучета на територията на общината, ветеринарномедицинско обслужване и грижи за настанените в приюта кучета, информира гражданите за кучета, които се предлагат за отглеждани и прилага програма за намиране на нови собственици на настанените в приюта кучета.

Практикуващи ветеринарни лекари

Осъществяват контрол за спазване изискванията на ЗВД, ЗЗЖ и подзаконовите нормативни актове за ветеринарна регистрация, маркиране/идентифициране на домашните кучета, извършват регистрацията на кучетата и представят данните в общината; разясняват ползите от идентификация, кастрация и обезпаразитяване на домашните кучета.

Организации за защита на животните (ОЗЖ) и други неправителствени организации:

Неправителствени организации за защита на животните – юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в чиито устави е предвидена дейност за защита на животните.

НПО могат да съдействат за изпълнение на Програмата, чрез: набиране на дарения за изпълнение на Програмата, поемане надзора и грижите за кучетата обработени, маркирани и кастрирани в ОПБЖ – Ямбол при връщането им на местата, от които са взети, в това число и подписване на декларация по чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ, обезпаразитяване и реваксинация срещу бяс на всяке три месеца, популяризиране сред населението Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Ямбол, работа с граждани - собственици на домашни кучета, по отношение на правата и задълженията им като такива, работа по сигнали

за нехуманно отношение към животните от граждани, работа по намиране на реални нови собственици на настанените в ОПБЖ – Ямбол кучета.

Медии

Популяризируют мерките и задачите на програмата, съдействат при кампаниите за намиране на нови собственици на кучета настанени в ОПБЖ - Ямбол, съдействат и осведомяват населението за настанените в ОПБЖ – Ямбол кучета с цел издирване на реалния собственик.

Гражданите на град Ямбол

Собственици на домашно куче - отношение и грижи за домашния любимец, съгласно изискванията на Закона за защита на животните; задължителна ветеринарна и административна регистрация на кучета; коректно заплащане на "такса за притежаване на куче", освен за категориите кучета освободени по закон от заплащането ѝ; отглеждане и грижи за домашно куче, опазвайки чистотата на околната среда, спокойствието на своите съседи, безопасността на хора и други животни при извеждане на кучето извън дома;

Граждани непритежаващи домашно куче - сигнализиране при неспазване на правилата за отглеждане, разхождане и развъждане на домашни кучета и съдействие на контролните органи за удостоверяване на същите.

VII. Програма за намиране на нови собственици на настанените в общински приют кучета и система за информиране на обществеността за животните, включени в Програмата, които се предлагат за отглеждане.

В тази Програма ще се включват всички кучета, настанени в Общинския приют за безстопанствени животни - Ямбол и непотърсени от своя собственик, или за които не се е явило лице или организация за защита на животните, които да поемат грижите за кучето върнато на мястото, от което е заловено и кучетата, които са предоставени от своите собственици на ОПБЖ – Ямбол, поради това, че не могат да полагат необходимите за животното грижи в домашни условия.

В Програмата ще се включват само кастрирани кучета.

Пряко ангажирани с изпълнението на Програмата са ОПБЖ – Ямбол, Община Ямбол, Организации за защита на животните, Медиите.

Програмата ще изпълнява посредством: одомашнителни кампании, организирани от община Ямбол, със съдействието на медиите и организации за защита на животните, поддържане на актуална информация за кучетата включени в Програмата.

VIII. Очаквани резултати от програмата

Качествени промени: Повишаване на безопасността на градската среда в резултат от освобождаване от безстопанствени кучета; Контрол върху регистрацията на домашни кучета, спомагащи за овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата; Връщането на неагресивни, обработени кучета по местата, от които са уловени, ще предотврати прииждането на нови необработени животни.

Количествени промени: Постепенно увеличаване броя на регистрираните кучета и обхващането им в единна електронна база данни; Повишаване постъпленията от „такса за притежаване на куче“; Постепенно намаляване популацията на безстопанствени кучета, до изтеглянето им в приюта; Постепенно увеличаване на собствениците на домашни любимци, които по собствена преценка кастрират животните; Повишаване броя на придобитите кучета по Програма намиране на нови собственици.

Критерии за изпълнението на програмата: брой на обработените животни; брой на регистрираните домашни кучета; брой кастрирани домашни кучета; брой евтаназирани безстопанствени кучета; брой на осиновените кучета в края на годината; брой на сигнали и жалби, подавани от граждани и фирми за наличие на безстопанствени кучета, създаващи безпокойство у хората; липса на инциденти /брой/ с хора и животни, пострадали от агресивно поведение на безстопанствено куче.

IX. Средства, ресурси и време за изпълнение на програмата

Финансиране

- Общински бюджет, съгласно чл.40 от ЗЗЖ;
- Постъпления от такси по чл. 175 ЗВМД;
- От дарения на граждани, фирми и неправителствени организации

Човешки ресурси

- Служители на ОПБЖ – Ямбол
- Общински служители
- Членове на Организации за защита на животните

Време на изпълнение

Съгласно § 17 от ЗЗЖ в срок до 31 декември 2015 г. общинските съвети и кметовете на общини осигуряват настаняването на безстопанствените животни в приютите.

Дейностите по програмата се отчитат и актуализират ежегодно от кмета на Общината.